

Bok

BOKFESTIVAL: Til helga blir det bøker på alle kanter i Oslo sentrum, da Oslo Bokfestival arrangeres for fjerde gang. De yngste festivalgjestene kan blant annet glede seg til Albert Aberg-besøk hos Cappelen Damm, show med Fantoranger, Lillesøster og Tambar på Sjøsteds plass, krimkonkurranse og barnetime på Karl Johan. I tillegg kan de utagte fra forestillingene «Ronja Røverdatter», «Pulverheksa» og «Tonje Glimmerdal» på Hovedscenen i Spikersuppa.

FORFATTERSTUDIUM: 29. august satte 15 nye studenter seg på skolebenken for å bli barnebokforfattere. De er det femte kullet ved Norsk barnebokskolestudium i tobrødre forfatterstudium. Blant årets nye studenter er flere allerede publiserte forfattere som Elen Betanzo, Lene Ask og Liv Gulbrandsen, samt skuespiller Andrine Sæther.

«England må det visstnok være en serie, hvis man skal få utgitt ungdomsbøker overhodet. Vera Micaelsen til Aftenposten

Mer enn duster og pinger.
Her er barnebokhøsten

KOMMENTAR

Marie L. Kleve
mik@dagbladet.no

KAN DU NAVNET på ti norske, nålevende forfattere som er mest kjent for barnebøkene sine? spør Sverre Henno, barnebokforfatter og forlagssjef i Aschehoug, i deres nye magasin om høstens bøker.

Med mindre du jobber med barnebaker, tipper jeg du svarer nei. Norske barnebokforfattere blir sjelden kjendiser, og i bokhandelen blir de ofte utkonkurrerte av klassikere som har vært lest for barn i generasjoner, eller av utenlandske serier. Se på bestselvslista for barnebøker, som vi trykker i dag, og du kan slumpe til å tro at det eneste som kommer ut, er oversatte humorserier. Det er synd, for som Henno påpeker, holder norske barnebøker et høyt nivå - noe internasjonale priser og oversettelser til utlandet stadig viser. Og det kommer kassevis med nye, gode utgivelser hvert år. Det er helt ualmulig å nevne mer enn en brøkdal av dem her. Likevel, her er noen av bøkene jeg er mest spent på i høst:

Siri Pettersen

«Ravneringene - Odins barn» Gyldendal

Det norrøne eposet «Odins barn» er like krevende som imponerende - og spektakulær. Alder: 14+

Tonje Tornes

«Kire - Hulder» Gyldendal

Harry Potter-inspirerte «Hulder» er velskrevet, sjarmerende, spennende og ganske alvorlig. Alder: 10+

Anmeldt av Cathrine Krøger catkro@online.no

Imponerende fantasydebutanter

DEBUTERER SAMMEN: Venninnene Tonje Tornes (tv.) og Siri Pettersen debuterer med hver sin fantasyserie, samtidig og på samme forlag. Begge har bakgrunn fra tegneserielitteraturen. Foto: Christian Roth Christensen

modell av Harry Potter, men Tornes har hentet inspirasjon fra norske eventyr med tusen, nøkkel, alver og troll. Og hulder. Rosalind jakter på Erik. Han beskyttes av Rosalinds datter Flora. Hun er utstøtt av Skogstinget fordi hun er halvt nøk.

Et tema i boka er hvorvidt galskap egentlig er galskap. Eriks mor dopes ned fordi hun anses som gal. Det gjør også unge Lena, som hører stemmer. Tvilvingene og Erik innser at hun er en av dem. Det gjør også deres mystiske lærer Flink.

Tross creepy effekter er det mye humor i denne veldreide boka.

Spesielt sjarmerende er Flora, med de grønne øyene, den lange halen og det fantastiske, gammelmodige, oppstylte språket. Så spørts det, om Erik og vennene i løpet av trilogien får renvaske hans mor. Og kanskje vinner hulderdattera?

Råttent rike
Debut til tegneseriskaper Siri Pettersen er en mer kompleks affære, beregnet på drevene lesere med innsikt i fantasylitteratur. Heltingen er femten vintre gamle Hirka. Hun får vite at hun egentlig er «mennsk», en haleløs Odins datter full av råde, og derfor fryktet i

det middelalderliggende samfunnet. Det er en verden styrt av redselen for onde, hvitkledde skapninger, og en blind tro på «Seeren» i skikkelse av en ravn. Det hersker uro i riket, folket i nord har mistet troen på Seeren og oppopper mot makta, som består av tolv mektige familier. En av dem er den gale og onde Urd.

Hirka kan minne om en Ronja Røverdatter. Hun elsker Rime. Han tilhører maktelten, og bryr seg om sitt opphav, og kanskje kan få sin Rime. Til tross for at hun egentlig bare er et haleløst mennesk.

voserende kjepe 13 å gamle jenter kan være.

Pinlig kysse
Det er deilig å se at det går an å skrive om ungdomsproblemer uten å legge ansiktet i alvorlige folder. Beskrivelsen av et hormonforsterket nesten-kysse er så pinlig at den får en 30 år gammel leser til å føle seg som en fjorts:

«Jeg vil bade i Christoffer C, jeg vil spise ham med teskje, nei, jeg vil slikke han i meg som en skor, smeltende, jeg vil drukne meg i han, jeg vil gli inn under huden hans, jeg vil svømme i blodårene hans, filtrer meg inn i det lyse lagnad håret hans og rulle rundt på gulvet.»

Men etter hvert virker det som forfatteren blir litt for ivrig, og tyr til litt for mange klisjeer.

BOKDEBUT: Vera Micaelsen har jobbet med barne- og ungdomskultur i snart 20 år. Foto: Steinar Buholm

Når historien skal avsluttes, gir hun seg til å ordne opp i alt på en dag. Det blir skuffende forutsigbart etter all crazyhumoren.

PRODUKTIVE ARNE SVINGEN har varslert at han har tenkt å korme med et norsk svar på «En pingles dagbok», kalt «Verdens firligste gjeng». De amerikanske pinglebøkene har mange norske fans, det samme har jenteversionen «Dustedag-bøker». Svingen har flere strålende ungdomsbøker og populære barnebokser bak seg, og om han knekker koden for en ny suksesserie, blir spennende å se.

Fantasy er fortsatt populært, og i dag anmelder vi to helt nye serier. Kanskje kan de fylle rommet etter Mari Moen Holsvæs «Halvduende»? Hun vant Arks barnebokpris for den første boka i serien, og den siste kommer i høst.

Mange gleder seg til nye bøker i spøkelsesseriene «Spøkelsene på Frostøy» av Hilde Hagerup og «Dauringer» av Arne Berggren. For ikke å snakke om Mahmona Khans «Fra Oslo til Lahore», oppfølgeren til ungdomsboka «Skitten snø». Og mens vi er inne på ungdomsbøker: Tidligere brageprisvinner Synne Sun Løes har skrevet «Stille, stille, stille», om en snart 18 år gammel jente som ikke har noen annen venn enn faren sin - og så blir han alvorlig syk.

FLERE SPENNDENDE sakprosbøker blir det også. Kristian Bjørke kommer med «Kretsemisboka» for ungdom, om hva terror og ekstremisme er. Er du mer nysgjerrig på hva kriminelle drev med i gamle dager, kan de luse Cecilie Wingers «Skumle skurker og mystiske mordere».

Erna Oslands «Nasevis» ser morsom ut: Et bildebok for de minste, full av nyttige og unyttige nese fakta. Og så må vi nevne bildeboka «Krigsen», av Gro Dahle og datteren Kaia Linnea Dahle Nyhus, om å være barn i en skilsmissekonflikt.

En av årsakene til at det er vanskelig å ramse opp forfattere som er mest kjent for barnebøker, er at det er så mange som gjør noe annet. Og så blant høstens debutanter er det flere navn vi har hørt før. Odd Nordstoga har laget «Eg og Pontus går for gull» sammen med illustratør Rune Markhus, og DumDum-Boss-bassist Aslak Dørum har skrevet røverromanen «En flåte av gull». Hans Olav Lahlum kommer med ungdomskrimmen «Huset ved havet», mens spenningsboka «Den onde arven», Thomas Engers første ungdomsbok, nettopp har kommet ut. Og i dag kan du lese anmeldelsen av Vera Micaelsens første ungdomsbok, «Hyperpubertet».

Vera Micaelsen debuterer med en befriende spinnvill bok om ungdomstrøbbel.

Fjortis-mareritt

Vera Micaelsen

«Hyperpubertet» Aschehoug

Crazyhumor med mening. Alder: 12+

Anmeldt av Marie L. Kleve mik@dagbladet.no

UNGDOMSBOK: Da jeg var tretten, var Vera Micaelsens en småcrazy og energisk programleder for NRKs ungdomsprogram «Go! elg». Etter å ha jobbet med kultur for barn og unger i nesten 20 år, har hun nå skrevet sin første ungdomsbok.

«Å lese «Hyperpubertet», med all sin hyperaktive pubertets-humor, er som å se henne på skjermen igjen.

Rask utvikling
Camilla Larsen er en trettenåring av typen det skrives mange ungdomsbøker om: En outsider som gjerne vil være en av de kule, men bare innimellom slipper inn i varmen. Sent utviklet er hun også, inntil en utenomjordisk hendelse forvandler henne til et vandrende tenåringsmareritt.

Varmtvann får puppene til å esse ut som svære ballonger, mens kommer i enorme mengder, og hormonene gjør henne helt ute av stand til å styre seg selv. Liksom venninnene smugflimer henne med mobilkamera og starter en blogg, og vips er hun kjendis.

Pubertet, vennskap, mobbing, nettvevt og mediekritikk. Alt skal med. Micaelsen sparker litt i mange retninger, mens handlingen utvikler seg like raskt som hovedpersonen. Mye er veldig morsomt, som den hysterske mora som snakker i motstridende selvhjelpsfraiser: Først «Du må lære å sette grenser», og like etter på «Det er viktig å by på seg selv». Her er også vemodige scener som viser hvor utrolig alene det går an å føle seg i et trangt ungdomskolemiljø, og hvor pro-

BOKLISTA

Salgstall for uke 35

Skjønnlitteratur

Mestselgende skjønnlitteratur, norsk og oversatt, utgitt 2012-2013

	forfatter	tittel	forlag		
1	3	Roy Jacobsen	De usynlige	Capp. Damm	
2	3	Khaled Hosseini	Og fjellene ga gjenyld	Schibsted	
3	2	Jørn Lier Horst	Hulemannen	Gyldendal	
4	13	Jo Nesbø	Politi	Aschehoug	
5	1	Frode Øverli	Pondus: den 12. mann	Egmont	
6	12	34	Victoria Hislop	Tråden	Schibsted
7	8	30	Jørn Lier Horst	Jakthundene	Gyldendal
8	9	3	Jan-Erik Fjell	Hevneren	Juritzen
9	7	3	Gert Nygårdshaug	Pergamentet	Capp. Damm
10	5	5	Day Pilkey	Kaptein Supertruse og de ...	Schibsted
11	10	16	Dan Brown	Inferno	Bazar
12	14	18	H. H. Langeland	Fyrsten	Tiden
13	6	5	Dav Pilkey	Kaptein Supertruse og de drittleie ...	Schibsted
14	1	1	Sylvia Day	Syv år til synd	Bastion
15	14	11	Fredrik Backman	En mann ved navn Ove	Capp. Damm

BESTSELGER: Pondus er tilbake på boklista, i Frode Øverlis tegneseriebok «Pondus: Den 12. mann». Her får vi stifte bekjentskap med damemagneten Eddie, som med sine frekke moves til og med får Jocke til å skamme seg.

Generell litteratur

Mestselgende generell litteratur, norsk og oversatt, utgitt 2012-2013

1	5	2	Trine Sandberg	Trines mat: Norges største	Capp. Damm
2	1	45	Erik B. Larssen	Bli best med mental trening	Stenersens
3	2	2	Yann De Caprona	Norsk etymologisk ordbok	Kagge
4	11	2	Brean/Aurstad	Studentkokeboka	Kom forlag
5	4	20	Geir Lippestad	Det vi kan stå for	Aschehoug
6	3	3	Dag S. Ahlander	Håndbok for glade gubber	Pax
7	5	5	Stine Åslund	Jeg elsker væffel	Aschehoug
8	1	1	Lars Akerhaug	Norsk jihad	Kagge
9	9	3	Horne/Eick	Øltrygging fra hånd til munn	Kagge
10	1	1	William T. Cavanaugh	Nattverdens økonomi	Luther
11	12	4	Trude Lorentzen	Mysteriet mamma	Oktober
12	14	2	Åsmund Svendsen	Halvdan Koht: Veien mot fram.	Capp. Damm
13	4	21	Lars Svendsen	Fuglesang: 150 norske fuglearter	Capp. Damm
14	6	3	Knudsen/Garvik	Basketak	Kagge
15	7	11		London: gatelangs: 2013	Aschehoug

JIHAD: Lars Akerhaugs bok om muslimske ekstremister i Norge, «Norsk jihad», har fått plass på boklista denne uka. Boka fikk gode skussmål av Dagbladets anmelder, som skrev at den gir en «god framstilling av logikken i ekstremistenes resonnementer».

Pocket- og billigbok

Mestselgende pocket- og billigbøker, norsk og oversatt, utgitt 2012-2013

1	1	15	Vanessa Diffenbaugh	Blomstens hemmelige språk	Aschehoug
2	2	20	Shilpi Somaya Gowda	Indias datter	Juritzen
3	3	82	Jonas Jonasson	Hundreåringen som klatret ...	Vingstad&Berle
4	4	10	Jo Nesbø	Gjenferd	Aschehoug
5	5	43	Per Petterson	Jeg nekter	Oktober
6	6	14	Jørn Lier Horst	Jakthundene	Gyldendal
7	1	1	Jeff Kinney	En pingles dagbok 7: Femte ...	Gyldendal
8	9	11	María Dueñas	Syersken fra Madrid	Gyldendal
9	10	19	Natasha Solomons	Fortellingen i fiolinen	Capp. Damm
10	8	7	Jon Michelet	En sjøens helt: Skogsmatrosen	Oktober
11	13	3	Rachel Renée Russell	Dustedagboka 1	Kagge
12	7	9	E. L. James	Fifty shades: Fanget	Gyldendal
13	11	30	Lars Kepler	Ildivnett	Capp. Damm
14	15	30	Jussi Adler-Olsen	Journal 64	Aschehoug
15	14	6	E. L. James	Fifty shades: Bundet	Gyldendal

↑ på vei opp ↓ på vei ned — uforandret 2 nykommer 3 tilbake

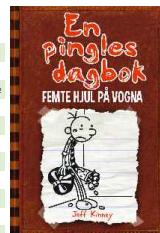
Utarbeidet av Den norske Bokhandlerforening. Salgstatistikk er hentet fra følgende bedrifter: ARK Bokhandel (603 butikker), Notabene (147 butikker), Neri (54 butikker), Libris (202 av 111 butikker), Fri Bokhandel (22 av 106 butikker), Tanum (17 butikker), Haugen Bok og Akademi Kvartar. Bokdata fra Den norske Bokdatabasen AS. Listen utgis en gang i uken.

EROTIKK: Sylvia Days «Syv år til synd» er nykommer på boklista i dag. Forfatteren bak den erotiske «Crossfire»-trilogien har hatt flere bøker på den norske boklista tidligere. Den nye boka skiller seg fra den tidligere serien, med handling 200 tilbake i tid, men skal ikke være mindre erotisk.

MATBLOGGER: Trine Sandberg klatrer helt til topps på boklista for generell litteratur denne uka. Med det er matbloggdronningen på vei til å bli kokebokdronning. Boka «Trines mat» inneholder hennes mest populære retter og favorittoppskrifter, ukemenyer og tips til planlegging og handling.

POPULÆRE PINGLE: Jeff Kinneys pinglebøker har startet en kjempetrend innen barnlitteraturen, med humor og tegneserieaktige illustrasjoner. Nylig kom bok nummer sju, «En pingles dagbok: Femte hjul på vogn» i pocketutgave, og nå går den rett inn på nettopp - sjuende plass på boklista.